

Aprilli algus tõi koos tagasitlunud talvega võimaluse Võhma isetegevuslastel veeta Lätimaal neli toredat päeva.

Nii viibiti juba teist korda projekti "Ühendame Stende ja Võhma" raames 6.–9. aprillini 2012 Stendes, kus toimus "Täiskasvanute kooride töökoda" koos sealse kooriga "Uz augšu!" [üles!].

Valmistuti suvisteks koosinemisteks Võhma linna päevadel ja Stendes laulu- ja tantsupeol. Olgu siinkohal lisatud, et projekti on kaasatud mõlema linna tantsijad, nagu paljud ka juba teavad.

Juba talvel jagati vastastikkul laulude noote koos sõnadega, millega sai väikest viisi enne Lätti-sõitu tutvust teha, kuid põhitöö toimus siiski kohapeal. Eestlasele pole läti keel kunagi kerge olnud, kuid arvata on, et sama on lätlastel eesti keelega.

Ometi hakkas pikkade harjutustundide järel tunduma, et keel ei lähe enam sõlme ja "L" kõlab kui päris lätlastel ning lätlased laulsid eesti keeles, nagu oleksid seda kogu aeg teinud. Kasuks tuli muidugi laulusõnade eelnev tõlkimine.

Laule õpiti mõlemas keeles neli ehk kokku kaheksa laulu. Repertuaaris on rahvalaule, laule kodust, merest ja kaunist loodusest – igas oma sõnum. Kontsertprogrammi on kaasatud ka Võhma kultuurikeskuse kapell Pillistvere Pillimehed ja seda just rahvalaulude osas.

Laululaagri lõpul anti Võhma taidlejatele võimalus näidata oma oskusi lihavõtete puhul korraldatud üritusel Stende kultuurimajas.

Olles laululaagris just lihavõttepühade ajal, siis tasub meenutamist lätlaste komme seda tähistada.

Pühade puhul kingitakse glasuuriga kaunistatud piparkooke, eriti jänese kujulisi. Lihavõttemune "toob jännes" 1. ülestõusmispäeva hommikul. Sel päeval äratatakse inimesi pajuoksaga puudutades.

Suurel reedel korraldab katoliku kirik ristikäike mööda asulat ning lihavõtte 1. pühal avatakse kirikud juba hommikul kell 6, kus käivad kõik endast vähegi lugupidavad inimesed. Kõik muidu hilisõhtuti töötavad

Leelo koos Pillistvere Pillimeestega Stendet ja Võhmat ühendamas

Kõlaga laulud ja mängigu pill!

Võhmakad ja „kivist lätlased“ puhkehetkel Kuldigas.

Mehed esireas, neid toetamas sopranid ja aldid tagareast.

lõbustusasutused on pühadel üldjuhul suletud. Majad ja tänavad on väga rikkalikult ja mitmekesiselt kaunistatud, mille tegemisel on kasutatud palju looduslikku materjali: põhilised on kase- ja pajuoksad, millel ripuvad värvilised munad. Talude juures kasvavatele tamme- puudele riputatakse värvilisi õhupalle. Lihavõtte laadal,

mis toimus mahasadanud lume tõttu siseruumides, valmistasid isad koos lastega lindude pesakaste, värviti mune ja meisterdati, müüdi piparkoogikujakesi; samuti võis näha koduloomi ja -linde, kusjuures minikitsed jalutasid vabalt kultuurimaja parketil rahva vahel ning toimetasid oma asju. Selle melu keskel andsid lapsed

väga hästi ettevalmistatud kontserdi. Lätis on riigipüha ka 2. ülestõusmispäeva (09. aprill).

Kuigi kava järgi pidi olema õhtuti üsna palju laulmist vaba aega, pidi taaskord tõdema, et lugemiseks kaasa võetud raamatud jäid ka seekord lahti tegemata, sest laulurahvas ja pillimängijad on väsimatud. Nii võis kosta

laulu ja pillimängu veel hiliste öötundideni välja.

Oli hingekosutav vaheldus olla veidikeseks kaugemal kodust ja argimuredest, sest eemalt vaadates paistavad mõned asjad hoopis teistmoodi. Tore on leida ja avastada uusi sõpru ja kohti. Tagasi tulles koju on meel kuidagi kergem ja rõõmsam, leiab jaksu edasi minemiseks ja sädet veel parema meelega laulu- ja pilliproovidel käia.

Tänu sõnad dirigent Maidule, kes laulud ja lood selgeks õpetas ning meie projekti eestvedajatele ja juhtidele Avole, Riinale, Aarele, Riinele ja Tiinale, et on saanud võimalikuks selles projektis osaleda.

Asta Laas
Leelo abikoorigivanem

Õnne, Leelo!

*Kõlaga, helaga laulude hääl.
Metsades, tõimedes, mägede pääl ...
(M. Weske)*

Aprillis on meie staažikal segakooril Leelo 140. sünnipäev. Selle toreda sündmuse puhul ootab juubilar oma sõpru-tuttavaid, fänne ja laulu armastavaid inimesi

**laupäeval, 28. aprillil
kell 16 kultuurikeskusesse,**

et üheskoos maha pidada üks tore juubelpidud.

Tervitame ja õnnitleme siinkohal Leelo koori ja imestame, kuidas nad kõik nii hästi säilinud on – 140 elujõulise aasta juures on selline väljanägemine selge ime! ☺

Linnalehe toimetus

Maikuu teisel pühapäeval tähistatakse emadepäeva

Nagu kirjud lepatriinud lendasid nad aasalt, põsed õhevil ja kriimud, tuulelöhnad kaasas.

Kätega töid kullerkuppe, kingadega mulda.

Vaatan lapsi, lillenupe – tuba täis muldula.

Suud kui väikesed tatraveskid teevad jutujahu, ei nad sööma istudeski anna mulle rahu.

"Ema!" - "Ema!" - pea käib ringi, kuulata ei jõua.

Aga kuulamine ongi, mida laps meilt nõuab.

(Heljo Mänd)

Ajakirja Eesti Naine rubriigis "Tütarlaps" avaldati kümme käsku emadepäevaks:

- Võta emalt emadepäeval kõik töö, et tal oleks kord ka puhkepäev.
- Pane ta lauale lilli.
- Saada emale, kui sa oled kaugel, tervitus tõenduseks, et sa mõtled temale.
- Mine surnuiale, kui su ema juba sääl puhkab, ja ehi ta haud lilledega.
- Kuula hoolega, kas naabrusel pole üht ema, kes on hädas ja puuduses, ja aita teda.
- Kui sa tunned mõnda ema, kes on haigemajas või vanadekodus, otsi ta üles ja valmista talle rõõmu.

- Kõnele ka oma sõbrale, kuidas tal oleks kõige parem oma ema rõõmustada.
- Ole viisakas ja abipakkuv – nagu oleks ta sinu ema.
- Püüa nüüd, ja eriti emadepäeval, levitada seda kaunist mõtet.
- Austa ikka oma ema ja kõiki emasid, nagu oleks alati emadepäev, ja hoolitse, et ka teised seda teeksid – siis saab emadepäev õnnistuseks rahvale.

Olge tervitatud kõik maailma emad, vanaemad, vanavanemad ... Olete meile nii kallid!

Rahvaloenduse esialgne tulemus mai lõpuks

Koos märtsikuuga lõppes Eestis 11. rahva ja eluruumide loendus, esialgne rahvaarv selgub 31. maiks.

„Statistikaamet tänab siiralt kõiki Eesti elanikke, kes võtsid osa rahva ja eluruumide loendusest. Inimeste vastutulelikkusest poleks nii suur ja üldrahvalik ettevõtmine õnnestunud,“ ütles Statistikaameti peadirektor Priit Potisepp. „Eesti elanikud vastasid väga tublisti loenduse küsimustele, olid loendajatega sõbralikud ja abivalmid. Esialgsed hinnangud andmekogumise tulemustele lubavad loota kogu rahvaloenduse head kvaliteeti,“ rääkis Potisepp.

Rahvaloenduse välitööde juhi Maris Posti sõnul sattus loendus ilma mõttes küll üsna keerulisele ajale, kuid heade ja lahketel inimestel abiga tulid loendajad välja paljudest keerulistest olukordadest. „Aidati autosid hangest välja ja isegi autorehvi vahetada,“ tõi välitööde juht näiteid.

„Mõni loendaja sai isegi külmetavate varvaste otsa uued villased sokid ja pikal tööpäeval ka kõhu täis, mõni sai uuesti tutvavaks oma lapsepõlvemaaga. Aga kõigist vahvatest lugudest, mis loendajatega selle kuue nädala jooksul juhtus, saab lugeda

rahvaloendaja blogist aadressil <http://rahvaloendaja.wordpress.com/>,“ rääkis välitööde juht Maris Post.

2. aprillil andis ligi 2000 rahvaloendajat tagasi loenduskohtid ja arvutid – poolteist kuud kestnud loendustöö sai läbi. E-loenduse ja rahvaloendajate töö tulemusena on meil 1 327 312 täidetud isikuandmet, mis peavad nüüd läbima andmetöötluse. „Alles seejärel saame teada rahvaarvu – see peaks juhtuma mai lõpuks,“ lisas peadirektor Priit Potisepp.

Samal ajal, kui rahvaloendajad on tööst priid, jätkub Statistikaameti andmete analüüs ja töötus, mille käigus korraldatakse isiku- ja aadressiandmed, toimub tunnuste kontroll ja parandamine. Samamoodi eemaldatakse topeltkirjed.

Pärast seda on järg analüütikutel käes. Lõpliku tulemusel rahvastiku paiknemise, soo ja vanuse kohta on teada 2012. aasta lõpuks, erinevaid tulemusi avaldatakse analüüsi valmimise järjekorras ka terve 2013. aasta jooksul. Esialgne rahvaarv selgub aga juba 31. maiks 2012.

Karin Volmer
REL 2011 kommunikatsioonispetsialist
Statistikaamet

Jätmete liigiti kogumine on kohustuslik ja vajalik!

Alates 01. jaanuarist 2008 muutus eesti-maalaste jaoks jäätmete sorteerimine kohustuslikuks. Liigiti tuleb koguda paber ja papp, pakendid, biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed ning ohtlikud jäätmed. Tänapäevaks leidub nii tublisid prügisorteerijaid kui neid, kellele sorteerimine üldse korda ei lähe, nullides ära kaaskodanike vaeva. Siinkohal kordaksimegi veelkord üle prügi sorteerimise vajalikkuse ning kuidas prügi liigiti koguda.

Miks sorteerida prügi?

- Mida rohkem prügi liigiti sorteerida ja vanu esemeid taaskasutusse saata, seda vähem jäätmeid jääb olmejäätmetekonteinerisse.
- Prügi sorteerimisega vähendame tulevastele põlvetele masendavaid prügikoguseid prügimäel.
- Tänapäevased tehnoloogiad võimaldavad liigiti kogutud materjale taaskasutada.
- Taaskasutatud materjalidest tehtud eseme valmistamisel kasutatakse vähem vett ja elektrit ning saastet tekib vähem.
- Taaskasutatud materjalide kasutamine tootmises säästab toorest looduslikku ressursi. Paberi

sorteerimine üksi säästab miljoneid puid.

- Prügi sorteerimisega hoiame loodust ja eluteret keskkonda. See tähendab väiksemat saastatust: vähem süsinikühendit ja kasvuhoonegaaside hulka.
- Prügi sorteerimise ja taaskasutamise jätmise eluks vajalikke ressursse ka tulevastele põlvetele.
- Pakendijätmete sorteerimine annab võimaluse küsida panditaara eest raha tagasi.

Kuidas sorteerida prügi?

Paberi ja papi konteinerisse sobivad (sinine konteiner):

- Ajalehed, ajakirjad, kataloogid, reklaammaterjalid
- Vihikud, trükiga ja puhtad kirja- ning joonistus-paberid
- Ümbrikud, raamatud
- Pappkastid ja -karbid, paberkotid jms puhtad paberpakendid.

Paberi ja papi konteinerisse ei tohi panna:

- Määrduv või vettinud paberit ja pappi
- Kasutatud majapidamis-paberit
- Kasutatud papernõusid
- Kartongist joogipakendeid, kilet
- Foolium- ja kopeerpaberit.

Pakendikonteinerisse sobivad (kollane konteiner):

- Plastpakendid: jogurti- ja võitopsid, õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid, kosmeetika ja hooldustoodete pakendid (nt kreemipurgid, šampoonipudelid), plastnõud, ka karbid, kilekotid ja pakke-kile, muud tühjad plastpakendid
- Klaaspakendid: pandimärgita klaasist pudelid, klaaspurgid, muud tühjad klaaspakendid
- Metallpakend: konservikarbid, toidu- ja joogipakendite metallkaaned ja korgid, muud metallpakendid
- Joogikartong: kartongist piima-, mahla- ja jogurtipakendid.

Pakendikonteinerisse ei tohi panna:

- Pooleldi täidetud pakendeid, plastist mänguasju, ohtlike ainete pakendeid (nt kodukeemia), aerosoolpakendeid (nt juukselakk), akna- ja lehtklaasi, valgustuspirne.

Biolagunevate jäätmete konteinerisse sobivad (pruun konteiner):

- Liha- ja kalajätmed, köögi- ja puuviljad, köögi- ja puuviljade kooremisjäägid, leib, sai, poolfabrikaadid, pagaritooted ja koniditritooted, juustud, või

ja margariin ning muud tahked toidujätmed

- Majapidamis-paber, pabersalvrätid, kohvipaks, paberfiltrid, teepakid
- Toatimed ja lõikelilled.

Biolagunevate jäätmete konteinerisse ei tohi panna:

- Toiduõli, piima, hapupiima, suppi, kastmeid ja muid vedelaid toite ja toiduaineid
- Vedelikke
- Suuri konte
- Kilet, metalli, klaasi, tuhka, suitsukoniseid, pakendeid, vahatatud ja kiletatud pappi ja muid bioloogiliselt mittelagunevad jäätmeid.

Ohtlike jäätmete kogumispunkti tuleb viia:

- Jääkõlid ja õlifiltrid, õlised pühkmaterjalid
- Värv-, liimi-, laki- ja lahustijätmed
- Elavhõbedalambid
- Aegunud ja kasutuskõlbatamatud ravimid ning muud meditsiinilised jäätmed
- Kemikaalide ja pestitsiidide jäätmed
- Elavhõbekraadiklaasid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed
- Patareid ja akud.

Daisy Alatare
MTÜ Keskk-Eesti
Jätmehoolduskeskus

Päästeamet tuletab meelde!

Kulupõletamine on keelatud! Meelespea lõkke tegemisel ja grillimisel

Enne lõkke tegemist tuleb uurida kohaliku omavalitsuse õigusakte ja tuleohutuse nõudeid – tiheasustusalal võib olla lõkke tegemine keelatud või siis on määratud, mida lõkkes põletada tohib.

- **Lõket tohib teha mittesüttival alusel või pinnasel.** Piira lõkkekoht kivide või pinnasevalla, et tuli mööda pinnast edasi ei leviks ning lõkkest ei saaks alguse kulupõleng.
- Metsas tee lõket vaid selleks ette nähtud tähistatud kohas või omaniku loal.
- **Lõkkekoht vali nii, et see oleks ohutus kauguses** hoonetest, põlev- ja küttematerjali hoiukohtadest ning tule tegemisega ei kaasneks tuleohtu metsale või taimestikule. Ohutu kaugus hoonest on vähemalt 10 meetrit ja metsast vähemalt 20 meetrit.
- Tuld võib teha tuulevahetuses või nõrga tuulega

(kuni 5,4 m/s). Tule tegemisel jälgi tuule tugevust ja suunda, et sädemed ei langeks hoonetele, metsale, kuivanud taimestikule või turbapinnasele, või lõkke tegemisega kaasnev suits ei häiriks naabreid..

- **Lõkke ja grillimise juures tuleb hoida ka kustutusvahendid.** Selleks sobib kas tulekustuti, ämber vee või liivaga, veega täidetud aiavoolik või kulluud.
- Üle 3 meetrise läbimõelduga lõkked tuleb kooskõlastada Päästeameti kohaliku päästeasutusega, Lõuna-Eestis Lõuna päästeteskusega.
- **Lahtist tuld ei jäeta kunagi järelevalveta,** seda valvatakse kuni lõpuni põlemiseni ja kustutatakse veega või summutatakse liivaga.
- **Grillseadet tuleb kasutada tasasel pinnal väljaspool siseruume** ning kasutamisel tuleb juhina

Meelespea, kui leiad lõhkekeha

Kevadiste põllutööde või kaevetööde käigus, metsas liikudes või muu tegevuse juures tuleb ikka ja jälle püüda vältida vana lahingumoonu (mürsk, granaat) või muid plahvatusohtlike esemeid.

Kui oled leidnud ohtliku eseme, toimi nii:

- **Ära puutu leidu!**
- Ära kasuta lahtist tuld leiu lähedal!
- **Leitud eset ei tohi endaga kaasa võtta,** vaid märgista selle asukoht ja eemaldu ohtlikust kohast!
- **Informeedri koheselt leitud esemest häirekeskust telefonil 112:** kirjelda leidu, anna selle täpne asukoht ja enda kontaktandmed, et vajadusel saaks küsida lisa teavet.
- Helista alati kui arvad, et tegemist võib olla lõhkekehaga. Isegi kui leid ei osutu lõhkekehaks, ei järgne teadmisele karistust. Traagilised tagajärjed on siis, kui proovitakse iseseisvalt lõhkekeha kuhugi viia või seda kahjutuks teha. **Lõhkekeha liigutades või transportides võib see plahvatada!**

duda kasutusjuhendist. Rõdu loetakse ehitise osaks ning söegrilliga seal toimetada ei tohi.

- Grillisõega grillimisel on ohutu kaugus hoonest 2 meetrit, muu küttematerjali kasutamisel 5 meetrit.

Lisainfot saab päästeala infotelefonil 1524 ja päästeameti kodulehel www.rescue.ee.

Annika Koppel
Päästeameti
pressiesindaja

Näitering Rassijad on nigel aastal meid üllatanud toredate etendusega, vahel ka kahega. Ja publik on suure aplausiga need heaks kiitnud. Seekord, ühel kevadisel pärastlõunal, rõõmustas Rassijad vaatajaid aga Betti Alveri luulekavaga. Lavastaja ja näiteringi juhendaja Olev Rass oli otsinud Alveri loomingust eredamad luuletused ja tõi need koos Aino Voldiga vaatajate ette. Veidi mõtlik, pisut irooniline, aga siiski meelde jääv on Betti Alver oma luuletustes. Suurepärases ettekandes Aino ja Olevi poolt pani luuletaja publiku tõsiselt kuulama.

Tassike kohvi ja mõnus seltskond löid õdusa miljöö.

Aitäh, Rassijad. Tuult tiibadesse edaspidiseks!

Riina Pakane
Kultuurikeskusest

Luuleõhtu

Tõeliselt hea luuleelamus said kõik kohaletulnud. Fotod (Luule Tiirmaa)

Betti Alveri luulet vahendasid Aino Volt ...

... ja Olev Rass.

Rong see sõitis tšuhh-tšuhh-tšuhh...

1. aprillil kogunes Märjamaa Rahvamajja hulganisti noori muusikuid Tallinnast, Põltsamaalt, Märjamaalt, Saaremaalt, Pärnust, Narvast, Viljandist, Võhmast. Algamas oli üleriigiline õpilaste muusikalise omandamiskonkursi lõppvoor. Konkursi eesmärgiks oli innustada laste loomingulist tegevust, arendada nende loovust, võimaldada omandatud muusika-alaste oskuste ja teadmiste rakendamist praktikas. Finaalile eelnes salvestatud lugude eelvoor, mille põhjal tegi žürii oma valiku. Nooremas vanuserühmas (kuni 12-a) pääses edasi 16 pala ja vanemas vanuserühmas (13–18-a) 10 pala.

Päeva motoks oli "Üllatav leid". Noored heliloojad oskasid tõesti üllatada, esitades väga erilisi lugusid flöödil, klarnetil, kitarril, plokkflöödil, klaveril, vokaalil.

Võhmast pääsesid finaali Merilin Prantsus, Marit Tõnisson, Sanna Härm ja Kristiina Jaanus. Kuueliikmeliste žüriid juhtis EMTA viimase kursuse kompositsioonieriala tudeng Evelin Sepper. Autasustamisel tõsteti esile õpilaste julget fantaasiat ja sümpaatset esitust. Žürii esinaine sõnul oli neil tõsiseid raskusi kohtade jagamisega.

Vanem vanuserühm tõi Võhmale mitu auhinnalist kohta. III koha vääriliseks tunnustati Kristiina Jaanus klaveripala-

Näitleja-lavastaja Ivo Eensalu töötuba kujunes konkursil osalejatele üllatava leiu mõtet laiendavaks kogemuseks.

ga "Puntratants" ja I koha võitis Sanna Härm klaveripalaga "Rong see sõitis tšuhh-tšuhh-tšuhh, Piilupart oli rongijuht". Lapsi juhendas allakirjutanu. Žürii kommenteeris lugu kui uut lähenemisi viisi tuntud lastelaulele.

Järgmine konkurss Märjamaal toimub kahe aasta pärast, millest Võhma lapsed lubasid kindlasti osa võtta!

Heili Kirsimäe
Muusikakooli õpetaja

Fotod Märjamaa MKK
kodulehelt

Noorte loomingut hindas žürii (paremalt): Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli õpetajad Talvi Lukas, Tõnu Soosõrv, Sirkka Godovanets, Helen Niiholm, õpilane Kadi Mäe (vasakult kolmas) ja noor professionaal Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiast, magistrant Evelin Sepper.

Mõtelda on mõnus.

Lugeda ka

„Mõtelda on mõnus“ on Hando Runneli luuletuse ja ühtlasi lasteraamatu pealkiri. Küllap paljudele tuttav.

Mõtlemiseks peab materjali olema. Seda pakuvad meile igapäevane elu ise, meedia, filmid, raamatud....

Kõik loevad aeg-ajalt midagi. Ühed armastavad lugeda ajalehti-ajakirju, teised raamatuid. Erisuguseid raamatuid, sest huvid on erinevad.

Olin jälle raamatukogus käimas. Kaasa võtsin sealt mõned raamatud, millel isegi oranž kleps seljal – märk sellest, et kultuuriministri selle valiku heaks kiidaks. Laenuks laua tagant kosteti veel, et „Ehk kirjutad ikka vahest jälle lehes ka ...“.

Vaevalt nüüd kõiki meie linnakese elanikke huvitaks täpne teadmine, mida loen. Aga oma kirjutistes olen tõesti mõnikord raamatutele, värskest või varem ilmunuile, toetunud. Ega siis igauks omaette tark ole.

Agas üks mõte tekkis sel hetkel küll. Võib-olla aitate sel teoks saada?

Miks ei võiks meie lehes olla veerg, kus see, kes oma lugemisest teistega jagada tahab, seda ka teha saab. Neile, kes kirjutamisest suuremat ei hooli, lohutuseks, et see ei pea ju pikk lugu olema. Peasi, et see, mida jagada tahate, jagatud saab.

Selle mõtte tekkimise päeval töin teiste hulgas koju raamatu „Õõbikut ei reedeta. Rein Marani elu filmides“ (2011). Kuigi elulooraamatute lugemist kes-teab-milleks ei peeta, on neist siiski alati midagi leida ja õppida. See ei olnudki tüüpiline elulooraamat.

Rein Marani loodusfilme oleme televisioonis korduvalt ja praeguseks juba eemalduvatel aastakümnetel ehk liigagi tihti näinud. Nagu teinimesed isegi on öelnud, on need filmid alati omal kohal. Eriti siis, kui miski pole nii, nagu peaks: kas on mõni teleülekanne tehnilistel põhjustel untsu läinud, otsused ja uued uudised tulemata vm.

Iseäranis meenuvad filmid „Tavaline rästik“ ja „Nõialoom“. Kuidas selliseid filme tehakse? Mida huvitavat juhtub selle ümber?

Raamatu peatükid kannavad R. Marani filmide pealkirju. Igas loos jagab autor meile filmimisel kogutud, mõeldud, õpitud, tunnetatud. Minul tekkis lugedes, ja nüüd juba taustalugusid teades, soov neid filme uuesti vaadata. Selleks on ka võimalus. Raamatu lisaks on plaad, millel neli R. Marani filmi.

Neile, keda huvitab loodus, filmikunst, loodusfotograafia ... ja näiteks märkamiskuse arendamine, peaks see sobiv ja meeldiv lugemisvara olema.

Uute lugemisestamusteni!

Luule Tiirmaa

Puntratantsu autor Kristiina oma juhendaja Heiliga Märjamaal. Foto Maarika Reimand. Pildilt puudub Sanna, kuna lõppvoor toimimise ajal oli ta haige ning kahjuks ei saanud ta osaleda, et oma lugu ise ette kanda.

SPORDIST

Naabrite turniirist Võhmas

24. märtsi lõuna ajal kogunesid meie spordihoonesse järjekordses naabrite turniiris osalevad võistkonnad. Nüüdseks on saanud Võhma head tingimused sellise võistluse läbiviimiseks ühe päevaga, kuna saal mahutab ristipidi kaks väljakut võrkpalli mängimiseks. Naabritel Vana-Võidust, Saarepeedilt ja Kolga-Jaanist seda võimalust kahjuks pole, kuna saalsed spordihallid mahutavad vaid ühe mänguväljaku.

Meeste mängud olid väga pingelised, kus võitja selgus pärast kohtuniku Jaanus Nilpi punktide lugemist. Võitjaks osutus Saarepeedi meeskond, keda Võhma meeskond (Viljo Prantsus, Kalvin Markin, Ivar Avik, Danel Udu, Lennart Sova, Kuldar Roosipuu ja Agu Ots) tulemusena 2:1 võitsid, kuid sama tulemusena kaotasid Vana-Võidu meestele. Saarepeedi omakorda võitis

Vana-Võidut. Niiviisi osutus paremusjärjestus selliseks:

1. Saarepeedi
2. Võhma
3. Vana-Võidu
4. Kolga-Jaani

Naiskondi osales kokku samuti neli ja paremusjärjestus osutus järgmiseks:

1. Vana-Võidu
2. Saarepeedi
3. Võhma (Enna Tikas, Ilme Mägi, Evi Putrolainen, Vir-

ge Saar, Sirje Goroško ja Inga Reinmaa)

4. Kolga-Jaani

Täna kõiki abilisi ja eriti kokka Ilme Luhta, kes osalejatele maitsva õhtusöögi valmistab ning Maitu ja Margust, kes tantsutasid osalejad varajaste hommikutundideni.

Järgmise naabrite turniiri korraldab Saarepeedi spordiaktiiv sügisel koolivaheajal. Seniks head treeninguid!

Aare Järvik

Taaskord malest

28. märtsi õhtul said Suure-Jaanis kokku Võhma maletajad ja võõrustajate 10-liikeline koosseis, et maha pidada VII omavaheline malevõistlus kümnel laual.

Hästi korraldatud võistluse võitis taaskord Suure-Jaani mõttemängust nakatatud esindus 13,5:6,5.

Võhma maletajatest oli sel korral parim Ants Pihlak, kes esimesel laual oli kahes partiis korraldajast ja Suure-Jaani parimast maletajast Jüri Hansenist üle.

Järgmine samalaadne võistlus peetakse kaheksandat korda aasta pärast Võhmas.

Aare Järvik
Võistlusel osalenu

**Ootame huvilisi
pühapäeval, 29. aprillil kell 11**
Võhma Gümnaasiumi spordihoonesse
sõpruskondade võrkpalliturniirile.

Võistkonna suurus
4 meest ja 2 naist.
Lisaks meie linna
võistkondadele osaleb
ka 4–5 võistkonda
Põltsamaalt.

Jalgpallikalendrist

Jalgpall on Võhmas alati au sees olnud ja on siiski veel elus, sest pärast treener Toivo Klampi väljateenitud pensionile siirdumist esindavad meie linna jalgpallurid SK Tääksi au. SK Võhma ja Võhma linnavalitsus on selles osas omavahel kokku leppinud, et toetame transpordi ja ka litsentside ning võistlusvormide ostmisel ikka meie linna sportlasi.

Selle aasta võistluskalender on meie meestel väga tihe ja U-19 vanuseklassi kodumängud toimuvad Võhma staadionil järgnevatel kuupäevadel:

SK Tääksi – JK Dünamo	2. mai kell 18
SK Tääksi – FC Lootus Kohtla-Järve	13. juuni kell 18
SK Tääksi – JK Tallinna Kalev	25. juuli kell 18
SK Tääksi – FC Lootus	1. august kell 18
SK Tääksi – FC Ajax Lasnamäe	22. august kell 18
SK Tääksi – Koeru JK	19. september kell 17
SK Tääksi – Operi JK	3. oktoober kell 17

Meil on suur au võõrustada ülalnimetatud nimekaid jalgpalliklubeid taas Võhmas. Kuigi ilm on endiselt talvine loodan, et saame staadioni ettevalmistamisega kenasti hakkama.

Kutsun kõiki spordihuvilisi ja jalgpallureid volbrapäeval, 30. aprillil kell 17 staadionile, et teha staadion üheskoos mängukõlblikuks.

Aare Järvik, SK Võhma

Kas telefonilaadija võtsid pistikust?

Haapsalu traagilisest sündmusest möödus just aasta. See tuletas taas meelde, kui ohtlik tuli võib olla.

Minu neljane tütar nägi uudistes protestiaktioonidest leekivat Kreekat ja ütles: „On ju nii, et tikkude ja tulega ei tohi mängida!“ Jah, muidugi on tal õigus. Tuhandeid aastaid tagasi kodustasid inimesed tule selleks, et sooja saada ja süüa teha ning panid looduse stiihia nutikalt enda heaks tööle. Aga inimesed on läbi aegade kokku puutunud ka tule hävitava loomuga, mis avaldub igapäevaelus pahasti tule hooletul või valesti kasutamisel.

Kuigi me kõik teame juba päris väikesest peale, et tulega mängimine on ohtlik, põhjustab suure osa tuleõnnetustest maast-madalast õpitud lihtsate reeglite eiramise. Kui hästi me ikkagi tegelikult oma igapäevases elus elementaarsetest ennetusabinõudest teadlikud oleme ja tuleohutuseeskirju täidame, et punane kukk meie kodu katuseharjale tiibu lehvitama ei pääseks?

Päästeameti masendav statistika

Päästeameti statistika järgi hukkus 2011. aastal Eestis tulekahjude tagajärjel 73 inimest. Selle numbri sees on ka Haapsalu lastekodus traagiliselt hukkunud 8 last ja 2 täiskasvanud hoolealust.

Nähes telerist või lugedes ajalehest järjekordset uudist kohutavast tuleõnnetusest, mõtleb enamik meist, et temaga ei saa nii juhtuda, sest tema kodus on kõik kontrolli all. Me kõik teame vanasõna, et õnnetus ei hüüa tülles, aga selle tõeline tähendus võib päralt jõuda paraku alles siis, kui on hilja. Eestis enamlevinud tulekahjude põhjusi teades saab suurt osa tuleõnnetustest vältida, kui kasutada kõigile kättesaadavaid tuleohutusvahendeid ja järgida lihtsaid ohutuseeskirju.

Suitsuanduri puudumine

Eestis mullu tuleõnnetustes hukkunud inimestest kaotas 50 elu hoones, kus ei olnud paigaldatud tulekahju signaalsüsteemi. Aga ka kõige moodsamatest turvalahendustest ei pruugi kasu olla, sest need on vaid poolteed tuleohutuse tagamiseks. Olen kuulnud inimeste selgitusi, et neil on ju suitsuandur muidu täiesti olemas, aga just eelmisel päeval sai selle patareid tühjaks... Kuid suitsuandurist pole mitte mingit kasu, kui see patareid kapi peal seisab! Igas Eestimaa kodus peaks aeg-ajalt üle vaatama vajalikud seadmed ja värskendada teadmisi, et ennetada ootamatusi ja traagilisi sündmusi.

Järelevalveta tuli

Päästeameti statistika järgi kaotas eelmisel aastal elu lahkest tule kasutamise tagajär-

jel. Päästeameti analüüsis on kirjas, et enimlevinud lahtise tule allikas on järelevalveta jäetud küünal. Iga lapski teab, et põlevat küünalt ei tohi kunagi valveta jätta! Aga kas me saame kätt südamele pannes öelda, et pole ise iial põleva küünla juurest „mõneks hetkeks“ kõrvalruumi või teisele korrusele läinud?

Elutoast alguse saanud põleng

Elutuba on põlengu tekkekohtaks 39% tulekahjudel. Tundub loogiline, et tulekahjud saavad alguse pigem köögist, kus pann suurel kuumusel pliidiil säriseb. Kuid statistika näitab, et kõige enam tuleõnnetusi saab alguse hoopis elutoast – sellistes õnnetustes hukkus möödunud aastal koguni 28 inimest. Elutoas veedetakse sageli pere ja sõprade seltsis meeleolukalt aega, mekkides veini ja tehes olemise küünaldega hubasemaks. Ent mõnuses seltskonnas võib tähelepanu kergesti hajuda ja tore pidu võib lõppeda ootamatult valusate tagajärgedega.

Alkohol ja voodis suitsetamine

Paljud hukkumised on tulekahju puhkemise hetkel oletatavalt olnud alkoholijoo- bes ja tulekahju tekkepõhuseks hooletu suitsetamine. Üks levinumaid tulekahjusid hukkumise põhjuseid on teatavasti see, kui alkoholi tarvitavana diivanil või voodis

suitsetatakse. Võib ju mõelda, et kui mina ise ei suitseta ja kodus on suitsetamine välis- tatud, siis ei saa seda juhtuda! Aga võib-olla on kõrvalkortoris naaber, kes koos sõprade- ga otsustab kangemat kraami pruukides suitsetada tugitoolis ja nii võibki olukord kont- rolli alt väljuda...

Hooletu või mõtlematu käitumine

84% inimestest hukkus tulekahjus, mille põhjuseks oli hooletus. Jõulukuuse süttimiseks on vaja vaid ühte tikku – kuusk aga põleb maha vaid viie minutiga. Ka prügi- kasti süttimine pole vaid filmis nähtud võimalus tule val- lapääsuks. Paraku on vägagi levinud mõtlematu tegu, kus ahjusuu ette pannakse iluloo- jaks kaltsuvaip või visatakse vanade ajalehtede hunnik, et järgmisel korral oleks tuleha- katis käepärast. Nii luuakse ahjusuu pudenenud säde- mele ideaalsed tingimused tulekurja tuppatakuks. Õnnetuse tagajärg ei olene hooletuse suurusel, ka väike mõtlematu liigutus võib lõppeda mõõtmatus suure kahjuga.

Elektri- ja kütteseadmete kasutus

Ka hooletus või rike elekt- ri- või kütteseadme kasuta- misel on õnnetuste põhjus- tajaks. Arvatakse, et korras elektriseade ei saa ju tule- kahju lähetepeks olla. Kuid aastast on mitmeid väljakut-

seid, kus tulekahju on alguse saanud seinas olevast fööni juhtimest ning kümnekond tulekahju, kus lühis on tekkinud elektrivõrgust olevast pe- sumasinast või kus kurja juu- reks osutub elektripistikusse jäetud telefonilaadija.

Õppus hõlmas nii teooriat kui ka praktikat

Oluline on tõsta eelkõige meie enda ja laste teadlikkust, et ohuolukordade tekkimist vältida. Asenduskodudes elavad enamjaolt lapsed sellistest peredest, kus on puudunud lapsevanema positiivne eeskuju. Seepärast algatas SEB Heategevusfond tule- ohutuse projekti, mis sai teoks koostöös siseministeeriumi ja päästeametiga. Jaanuaris ja veebruaris toimus pääste- ameti ringsõit-õppus kõigisse laste asendus- ja turvakodu- desse üle Eesti, mille raames jagasid spetsialistid 1200 lapsele tuleohutuse teadmi- si ja oskusi. Õppusel räägiti ja arutati, kuidas tulekahju alguse saab ja areneb ning mida teha, kui punane kukk on lahti pääsenud. Põnevates näidistundides õpiti hindama leegist, kuumusest ja suitsust tekkivat ohtlikku olukorda, seda, kuidas aidata ohtu sat- tunud inimest nii, et oleks tagatud enda ohutus jpm.

Turvatunne ja ohutus algab meist enesest

Kuigi asjakohased minis- teeriumid ja ametid tegelevad pidevalt tuleohutusega seon-

duvate küsimustega ja korral- davad koolitusi, tuleb igal inimesel teha kõik endast sõltuv, et tulekahjude valusat statis- tikat ohjeldada, nii et tule- kahju üldse süttida ei saaks. Vastutustundlik käitumine, lapsevanemate ja kasvatajate eeskuju ning ohutuseeskir- jade järgimine ja õpetamine oma lastele ja hoolealustele on see, mis toimib tõhusa en- netustööna.

Juba iidsetel aegadel teati, et tuli on hea sulane, aga paha pere- mees. Päästjatele, kodu kaot-anud peredele ning meedia kaudu enamikule eestima- lastele on puust ja punaselt selgeks tehtud, kui kibe töö peitub vanasõnas „Varas jätab varna seinna, tuli ei jäta seda- gi“. Igaühel meist kodanikuna on vastutus iseenda ja oma lähedaste turvalisuse eest. Ehk ei peaks me selleaastase heateo tegemiseks ootama harrast jõulumeelole ja hea- tegusid eeldava aastalõpu lähenumist. Lisage näiteks täna õhtul poes käies toidukorvi ka üks suitsuandur ja kinkige see lähinaabruses perekonna- le, kes seda vajada võib. Nii mõnegi pere ja seal elavate laste elu saab sedasi turvalise- male alusele ja punane kukk jääb vaid kõnekujundiks või koolitunnis paberile maalitud hoiatavaks sümboliks.

Turvalisid ja kauakestavaid seinu soovides

Triin Lumi
MTÜ SEB
Heategevusfondi tegevjuht

Ko²Likoorem

Aprill 2012

Kooli tegemised:
www.kool.vohma.ee

Seekord lehes

Jätakuvalt Poolast
Emakeelenädalast
Päeva jagu nalja
Ja muudki

Tegus emakeele- nädal

Enne vaheajale minekut peeti koolis traditsioonilist emakeelenädalat. Õpilased võistlesid õigekirja tundmises, omaloomingut kirjutades, sõnaosavust proovile pannes ja ilusa käekirjaga kirjutades. Tublimaid premeeriti veerandi viimasel päeval toimunud aktusel.

Mitmed õpilased osalesid ka maakondlikel võistlustel.

Ilusa käekirja võistlus (parim tüdruk, parim poiss):

1. kl – Anna Linda Meerbach, Henrik Leier
2. kl – Karolin Abro, Ingmar Tõnisson
3. kl – Liisi Sootna, Imre Kõli
4. kl – Merilin Prantsus, Martin Bergmann
5. kl – Älys Tauts, Meiko Martin Väljaots
6. kl – Sandra Ilmjärv, Josia Wüthrich
7. kl – Sanna Härm, Kullar Jõras
8. kl – Ai-Riin Matero, Mihkel Tõnisson
9. kl – Kristiina Orgussaar, Argo Ploom
10. kl – Hanna Kivila, Tauno Rämson
11. kl – Teele Vahtra, Mihkel Prantsus
12. kl – Brenda Ilmjärv, Kenno Soo

Omaloomingukonkurss: Emakeelenädala eripreemia

- Marit Tõnisson
- 4.–6. kl – Nele Grenman
 - 7.–9. kl – Kerstin Soolo
 - 10.–12. kl – Teele Vahtra

Õigekirjavõistlus:

- 4.–6. kl – Pirkki Stroo
- 7.–9. kl – Kadi Rohelpuu
- 10.–12. kl – Valdo Essmann

3. klassi emakeele tundmise test:

- Parim tüdruk – Egle Eiert
Parim poiss – Sven Lindau

Sõnaosavusvõistlus (sõnamäng „Alias“):

- I koht – Sandra Ilmjärv, Pirkki Stroo (6. klass)
II koht – Rainer Kongas, Jeffery Lõhmus (11. klass)
III koht – Sanna Härm, Eliza Helene Hüvila (7. klass)

Comeniuse projektiga Poolas

Viimastel kuudel on igas linnalehes ilmunud mitmeid artikleid seoses Comeniuse projektiga „Folkloor ja tants tõkestamiseks kiusamist ja vägivalda“. Nüüdseks on läbi ka kohtumine Poolas ning on aeg oma muljeid teistega jagada.

Bussirikke tõttu jõudsimise lõpuks Zorawinasse kohale alles pool kümme hommikul ning siis ei saanud ju enam magama minnekust rääkidagi. Ööbimispaikadesse jõudsimise alles kella kolme paiku päeval. Nagu Türgi reisi ajal nii ka sellel korral paigutati õpetajad elama hotelli ja õpilased elasid peredes.

Pere, kuhu läksin mina, elas külas nimega Wegry. Sõit Zorawinast Wegrysse kestis umbes 15 minutit. Perel on eramaja ning seal elavad tüdruk Weronika, tema ema, isa, vanaema. Suhtlemine vanematega oli natuke raske, eriti siis kui Weronikat läheduses polnud, kuna Weronika vanemad ei rääkinud inglise keelt. Sellest hoolimata meeldis mulle see pere väga, kuna seal olid väga lahked ja hoolivad inimesed.

Pärast peresse jõudmist oli aega umbes kaks tundi, et ennast uuesti koolimiseks valmis seada, sest seal toimus disko. Puhkama sai seetõttu minna alles umbes kell kümme.

Järgmised päevad Poolas möödusid ilma suuremate viperusteta. Me õppisime poola rahvatantsu „Polonees“ ja tähtsamaid poolakeelseid sõnu, selleks oli meil eraldi poola keele tund.

Ühel päeval toimus Poola kohta viktoriin. Õpilased olid gruppidesse jaotatud riikide kaupa, siis sai loosiga valida teatud arvu küsimusi, millel olid küll vastusevariandid antud, kuid mis olid siiski küllaltki rasked.

Oma reisi ajal külastasime ka mitmeid erinevaid muuseume ning käisime ühes suuremas Poola linnas Wrocławis. Veel korraldati meile ekskursioon mägedesse. Juhtus aga nii, et täpselt sellel päeval, kui me läksime mägedesse, oli Poolas kohutav lumetorm, lund aina sadas ning tuul oli üsna tugev. Kuid muudugi ei lasknud me ennast sellest heidutada ja läksime teele rõõmsal meelel. Meie jaoks olid valmis pandud hobused, mis viisid meid mäest üles, kokku oli kaks suurt saani, mõlemat saani vedas kaks hobust, mõlema saani taha oli rakendatud umbes kümme väiksemat kelku, mille peale said istuda õpilased. Nii me siis sõitsime mäest üles, tihtilugu oli kuulda hõiskeid ja hüüdeid, sest paljud keldud läksid ümber, kaasaarvatud ka minu ja Sanna keld – me olime otsustanud sõita ühe

Poloneesi tantsusammud tegid tõsiseks.

kelguga. Sihtpunkti jõudes ootas meid juba lõhe, mille kohal sai endale vorsti grillida, samuti sai juua sooja teed.

Viimasel päeval Poolas esinesime õpitud tantsuga Zorawina linnapeale ja teistel prominentidele, kohal olid ka kõik õpetajad. Pärast esinemist said kõik projektis osalenud õpilased ja õpetajad kingitused Zorawina kooli ja linna poolt. Ning nõnda mööduski viimane päev Poolas. Me lahkusime Poolast hommikul kell kolm ning Eestisse jõudsimise 17. veebruari õhtuks.

Alguses hirmutas mind natuke mõte, et pean mine-ma kusagile võõrasse riiki, täiesti võõrasse peresse ning veetma seal peaaegu nädala,

Paberivabrikus sai ise paberit teha. (Fotod Liis Sander)

kuid nüüd olen väga õnnelik ja rahul sellega, et sain osa võtta sellisest projektist. Ma tänan kogu südamest neid inimesi, kes on sellise projekti loonud ja selle kallal palju tööd teinud, samuti

tänan ma oma toredat reisiseltskonda, just tänu neile ei unusta ma seda reisi iial.

**Sirle Anvelt
9. klassi õpilane**

Sõprus või juhkus

Maailmas ringi rännates kohtab tihti tavatuid nähtusi. Silmame võrratuid vaatepilte ja kaunist loodust. Näeme uusi ja vanu maju ning vahel kohtume ka metsloomade ja lindudega. Siiski jääb väga palju inimese silmale märkamata.

Jutustangi teile ühe loo, millele jälile saamiseks läks mul päris kaua aega ja kannatust.

Sügise lõpupoole, kui ilmad olid tuulised ja vihmased, hakkasid linnud mu akna taga käima. Esialgu käisid mõned üksikud tihased ja varblased. Lendasid korra aknalauale ja sama kiirelt ka ära, kui nägid, et seemneid pole neile veel pandud. Nii käisid nad iga päev, lausa mitu korda päevas, umbes neil nädalat. Lõpuks sadas maha paks lumevaip ja nüüd oli ka õige

aeg panna lindudele söögimaja välja.

Sel aastal tegime tiivulistele kahekoruselise söömiskäikudele. Üleval oli rammus rasvapall ning korrus allpool pudelis, millel parajalt suur auk tehtud, sai nautida seemneid, saia ja pähkleid. Esialgu linnud pelgasid seda. Esimehe, kes kohale tuli, oli tuvi, kellele panin nimeks Köps. Paratamatult tuvid söögimajast toitu kätte ei saa. Seetõttu jalutas ta alati aknalauale edasi-tagasi, pea püsti ja vaatas aknast sisse. Nii sai ta ka oma nime, sest ta jalad klõbisesid aknalauale. Teistest eristas Köpsu lumivalge sule järgi, mis tal vasaku tiiva serval oli.

Varsti julgesid ka esimesed tihased ja varblased tulla toitu maitsma. Juba järgmiseks päevaks oli alumisel korrusel toit otsas ja linnud ootasid lisa.

Vahel istusin aknast parajal kaugusel ja jälgisin lindude toimetamist. Kolm nädalat vaatasin neid, ega märganud midagi tavatut. Söömas käisid tihased, varblased ning isegi puukoristaja ja rohevint. Ka Köpsu nägin mõned korrad nädalas aknalauale kondimas.

Ühel hommikul ärkasin üpris vara selle peale, et kuskilt kostus klõbinat. Mul oli kohe selge, et see on tuvi. Hiilisin akna juurde, et teda jälgida. Nähtut pidasin esialgu lihtsalt juhuseks. Nimelt istus üks imepisiike varblane pudelis seemnete peal ja sorteeris neid. Paar seemet nokaga kõrvale tõstnud, viskas ta ühe tera tuvi juurde aknalauale. Et mu kass tuli ka aknale linnud vaatama, siis seekord mul rohkem neid jälgida ei õnnestunud. Aga alates sellest hommikust hakkasin igal

vabal hetkel linde jälgima. Väikest varblast nägin esialgu harva. Pidin mitu päeva ootama, enne kui nägin jälle ka Köpsu.

Iga kord, kui asusin linde jälgima, tegi seda ka minu kass. Ei läinud aga kaua, kui juba linnud harjusid kiisuga.

Vahepeal olid ilmad läinud tuisuseks ja külmaks. Just nüüd, kui linde käis vähem söömas, õnnestus mul jälle korraga Köpsu ja väikest varblast näha. Seda lindu oli lihtne teistest eristada. Ta oli liigikaaslastest tunduvalt väiksem ning varblastest ainuke, kes julges pudelisse istuda ja seemneid sorteerida. Esialgu tundus nii uskumatu kogu see vaatepilt. Mida rohkem aga olin näinud, kuidas varblane tuvile toitu andis, seda huvitavam see tundus.

Vahel tegime nalja, et varblane on tuvi spioon,

kuna Köps ise ei saa pudelist toitu kätte, on varblane talle abiks. Tegelikult aga arvan, et tegu on sõprusega. Nii nagu kasvatab vahel kassiemähe jänesepoja suureks, leidub ka koeri ja kasse, kes magavad lausa ühes pesas. Neid näiteid on veel palju. Looduses võivad küll seadused paigas olla, kuid alati leidub ka erandeid.

Minu arvates on selle tuvi ja varblase juhtum hea näide sellest, et sõprus ei vaata välimust. Samuti ei takista erinevused omavahelist koostööd. Kõige tähtsam ongi anda kõigile võimalus, hoida silmad lahti ning hinnata ümbritsevat sisemise, mitte välimise ilu järgi.

**Teele Vahtra
11. klass
Omaloominguvõistluse
I koht**

Kuidas tekkis varsakabi

Ühel ilusal suvepäeval läks hobusevarss metsa jalutama. Talle meeldis käia metsa taga oja ääres päikest võtmas. Järsku hakkas vihma sadama. Hobusevarss läks ühe suure puu alla varju. Varsti sadu lõppes. Varss läks oja äärde ja nägi vee ääres ühte kivi. Ta astus kivile lähemale ja surus kõvasti jalga vastu maad, nii et sinna jälg jäi. Siis jooksis varss koju. Ema andis talle süüa ja pani ta magama. Järgmisel päeval, kui päike jälle paistis, läks varss jälle oja äärde. Oja juures jäi ta imestunud seisma. Kivi juures, kuhu ta oma kabja jälje tegi, kasvas ilus kollane lill. See lill kasvas täpselt tema kabjajälje keskel. Varss pani sellele lillele nimeks varsakabi. Ja nii tekkiski ilus kollane lill varsakabi.

Nele Grenman
5. klass
Omaloominguvõistluse
I koht

Miks?

Miks me ei tea, mis tuleb homme? Miks meil puudub turvatunne?

Miks meil palutakse mõistmist? Miks ei kuulu meie hõiskeit?

Miks ei saa me selget vastust? Miks me tulema peaks vastu? Miks on kadunud inimlikkus? Miks on palju salalikkust?

Kerstin Soolo
7. klass
Omaloominguvõistluse
I koht

Naljapäev

Sel aastal langes 1. aprill spühapäevale. Koolilapsi see kindlasti kurvastas, sest just sel ühel päeval aastas võib tavapärasest rohkem vemp visata lootuses, et kõik asjasalised kui hea huumorisoonega inimesed, selle pikema mõtlemiseta andeks annavad. Seetõttu ei jäänud see erilise kuupäeva kuulis siiski ära märkimata, vaid üheskoos tähistati naljapäeva esmaspäeval, 2. aprillil. Sel päeval olid kõik kooli oodatud tavapärasest veidi naljakama riietusega ning klassidele olid vihjeks loositud ka stiilid. Mõni klass oli seetõttu riietatud ühte värvi riietesse, teised kandsid

Tore teatriskäik

Seitsmes klass otsustas Svaatama minna Ugala teatri etendust „Inetu“. Bussi oodates läks meeleolu kõigil veidike ärevaks, kuid kui buss saabus, taastus ka lõbus tuju. Oli kuulda naeru ja suminat.

Kohale jõudnud, jätsime üleriided bussi, et pärast etendust ei oleks sagimist riiete garderoobist tagasi saamisega. Seejärel kiirustasime teatrisse. Õpetaja jagas õpilastele piletid ning hakkasime oma istekohti otsima. Teatris istudes ja etenduse algust oodates mõtles saalitäis inimesi, kuidas küll etendus välja näeb. Tulede kustudes täitus ruum põnevusega. Telefonid lülitati välja või pandi hääletule režiimile. Etenduse

esimene pool oli väga tore ja vaheaja saabudes tõtati muljeid vahetades teatri kohvikusse ostma kalleid maiustusi. Etenduse teise poole algul oli kuulda krõbistamist ja vaikset jutuvada, kuid peagi oli kuulda vaid näitlejate repliike. Näidendi lõppedes vahus rõõmus meeleolu üle saali ning näitlejatele tehti suur aplaus.

Bussi tagasi jõudnud, panime üleriided selga ja vahetasime muljeid etendusest. Kokkuvõttes meeldis õpilastele etenduse teine pool rohkem, sest oli elavam ja särtsakam.

Alo Oliver Alas
7. klass

Lugemisöö

Emakeelenädala sisse mahtus ka algklassi-õpilaste kauaoodatud lugemisöö. Sinna pääsesid seekord õpetajate soovitusel ja valikult kõige-kõige lugevamad lapsed.

Lugemisööl andsid lapsed kõigepealt lugemisöölase vande ja siis siirdusid töötubadesse. Töötubades said lapsed raamatukogus joonistada oma unistusi, koos huvijuht Tiinaga mängida ning õpilaskodu kasvataja Enna juhatusel taskusõbra meisterdada. See sõber elab lapse tasku sees, kuulab saladusi ja teeb pai, kui kurbus ligi hiilib.

Siis jõudsid aga koolimaja külalised Piret Päär ja Cätlin Jaago. Oi, kui põnev oli küünlavalgel kuulata

muinasjutte ja pillilugusid! Jutuvestja Piret Päär kruvis põnevuse enne lõppu eriti üles, sest hakkas jutustama öuduslugusid. Tunnike jutuvestmist kulds nagu üks sekund. Aga oligi külalistel aeg lahkuda ja lapsed suundusid väikesele õhtupiknikule. Piknikust oli juba enne lapsi osa võtnud ka keegi kotletti armastav tegelane. Kes? – jäigi tegelikult teadmata.

Ei läinudki kaua aega, kui kogu lugemisöölase kamp oli maadlussaalil mattidel siruli, kes ajas niisama naabriga juttu, kes uuris taskulambi valgelt raamatut. Uni aga murdis varsti ka kõige kangema jutustaja.

Marju Roosileht

Taskusõber. (Foto Marju Roosileht)

prille, suviseid riideid, majas oli näha tervet hulka Pipisid ja teisi huvitavaid tegelasi.

Koolipäeva lõpus oli kõigil julgetel võimalus ka esineda. Nimelt oli välja kuulutatud vabalava, kus ei olnud ette öeldud, mida esitama peab. Seepärast saime näha lõbusaid tantse vahvates kostüümides kooli külla tulnud Võhma tantsurühma „Lillekese“ esituses, etendusi draamaringidelt ning playbackina Shakirat ja bändi Lovely boyz, mis sai tuntuks 2009. aastal Eesti laulu konkursil. Kohal oli ka asjatundlik žürii, kes pika kaalumise järel otsustas tantsude kategoorias

anda esikoha tantsurühm „Lillekesele“, kel sel korral konkurente polnudki. Etenduste kategoorias jäid esikohta jagama draamaringide noorem ja vanem rühm. Ka laulude seast ei pidanud nad üht teisest paremaks ning kuulutasid mõlemad grupid esikoha vääriliseks.

NB! Ettevaatlik tasub olla 30. aprillil, sest kuigi mõnel pool on kombeks siis ka aprillinalju teha, ei pruugi kõik „ohvrid“ seda traditsiooni teada ja sama leplikud olla, kui õigel naljapäeval.

Tiina Tart
Huvijuht

Materjaliõpetus

Viimase veerandi esimesel päeval oli 12. klassis natuke ärevust, sest esitleda tuli oma materjaliõpetuse lõputöid. Materjaliõpetust õpivad meie gümnasistid valikainena alates 10. klassist ja lõputööna restaupeerivad või parandavad mõne mööblieseme või valmistavad midagi päris uut. Seekord tulid esitlemisele mitmed vanad toolid, mis saanud vabaks aastatega kogunenud värvi- ja

mustusekoormast ning uue hingamise tänu kaasaegsetele viimistlusvahenditele. Silma jäi ka üks uuele elule äratatud kast ning vana leiavaastja. Raili Pettai ja Siret Müür valisid teise tee. Nemad ei teinud vanast uut, vaid valmistasid oma lõputöö algusest lõpuni ise. Siret meisterdas suure kogupere pildiraami ja Raili õmbles kooli köögipersonalile uued põlled ning pajalapid. Teistmoodi töö oli ka kahel

noormehel: Kevyn Mäekivi ja Elmar Pärns ehitasid võimalikult spordivahendite ruumi uued riulid.

Kõik õpilased olid oma valminud tööde üle uhked. Ehkki paljude suust jäi kõlama, et aega ei osatud planeerida ja mõni töö sai lõpliku lihvi minut enne esitluse algust, olid õpilased rahul läbitud õppeainega ja selle käigus saanud oskustega.

Marju Roosileht

Täitsa hästi õnnestus.

Tool kiidab tegijat. (Fotod Luule Tiirmaa)

LOODUSNURK

Lehtsalat

Salat on taimede perekonnast. Salati vartest imub lõikamisel piimmahla ja sealt ka taime ladinakeelne nimi *Lactuca*. „*Lactus*“ tähendab ladina keeles „piima“.

Lehtsalati algkodu on arvatavasti Vahemere maa- des, kus seda taime on tuntud ja kasutatud juba nelja aastatuhande vältel. Viiteid salatitaimede kasutusviisidele on leitud Egiptuse püramiidide hauapanustes.

Lehtsalatil on väga palju eri sorte. Nüüdisajal viljeletaval aedsalatil eristatakse teisendeid: peasalat, rooma salat, noppe- ja lõikesalat ning spargelsalat. Neist peaja lõikesalatil tarvitatakse toiduks lehti, spargelsalatil ka mahlakat vart. Peasalatil eristatakse (peamiselt leheomaduste alusel) kahte tüüpi: õhemate ja pehmemate lehtedega harilikku peasalatit ehk võisalatit ning paksemate ja tihkema lehtedega jäasalatit ehk krõmpssalatit.

Ka Eestis on aedsalat kõrgelt hinnatud salatitaim, mida eriti koduaedades kasvatada armastatakse. Enam kasvatatakse meilgi peasalatit (nii või- kui jäasalatit) ja lõikesalatit. Noppe- ja rooma salat on meil võrdlemisi vähe tuntud ning spargelsalat peaaegu tundmatu.

Kõrgelt hinnatud on lehtsalati raviomadused – taime rahustavat, isegi nõrka valuvaigistavat ja uniseks tegevat mõju ning soodsat toimet maksale.

Lehtsalatil on õrna maitsega suured lehed, mis sobivad igasse salatisse, võileiva peale ja garneeringuks. Kuna lehtsalatist eraldub niiskust kiiresti, kärpuvad salatilehed üpris ruttu.

Salat on väärtuslik dieetkõõgiviili, mille väärtus seisneb eelkõige söögiisu tõstvas ja seedimist soodustavas toimes. Dieettoiduna soovatakse teda ka kehveresuse, hüpertooniatoive, diabeedi jt haiguste puhul. Salatimahl soodustab ainevahetust, vereringet ja närvisüsteemi talitlust, mõ-

Rooma salat. (Foto Internetist)

judes rahustavalt ning soodustades uinumist.

Lehtsalat on väga vee-rikas – ligi 95% vett. Napp kogus kuivainet jaotub enam-vähem võrdsele süsivesikute, valkude kiud- ja mineraalainete vahel. Sajagrammine ports lehtsalatit sisaldab vaid 12–15 kcal. Mineraalainetest sisaldab lehtsalat rohkesti kaaliumi-, kaltsiumi-, magneesiumi-, fosfori- ja isegi rauaühendeid. Vitamiinidest aga B-rühma vitamiini, eriti suur osakaal on foolhappel.

Lihne salat

Lehtsalatit
Natuke suhkrut
Hapukoort

Pese ja nõruta salatilehed. Rebi salat tükkideks (ära lõika!) ja pane kaussi. Raputa salatit pisut suhkrut ning lisa hapukoort. Sega salat ühtlaselt läbi. Head isu!

Kristjan Väljaots
8. klass

Tulekul on tantsupäev

3. mail 2012 kell 15.00 toimub Võhma Gümnaasiumi võimlas tantsupäev

„Taaskasutus ja rahvusmotiivid noorte moes ja tantsus“.

Tegemist on koolisisesel projektiga, mis annab õpilastele võimaluse väljendada oma arusaamu kaasaegsest moekunstist ja tantsust ning seob selle taas leitud vanade headetegevustega. Koolisisesel projektis käigus saavad õpilased valida endale teemast kantud muusika ning juurde mõelda kostüümid, mis lähtuvad samast teemast.

Tantsupäevast osa saama on oodatud kõik Võhma Gümnaasiumi õpilased, lapsevanemad ja huvitatud linnarahvas.

Kultuuriinfo

28. aprillil kell 16	segakoor Leelo 140. juubeli kontsert-aktus.
30. aprill kell 19	Suur volbrimõll kultuurikeskuse ees.
01. mai kell 13	Maarika laulusõprade kontsert „Kingin Sulle kevade“.
20. mail	korraldab VAS Kanarbik lillapäeva.

**Pühapäeval, 27. mail
algusega 11.00**

X KÕO KÜLALAAT

- Kõo vallamaja sisehoovis
- *Kauplejad lähedalt ja kaugelt
 - *Rohevahetus
 - *Laadaloterii
 - *Taidlejate kontsert
 - *Fotonäitus

Laadal kauplemiseks vajalik registreerida
Tel 5345 2548

Tule ja veeda üks tore pühapäev!

Lp Võhma linna elanikud!

Kellel on koduaiast, suvilakrundilt, tänavalt jne lõigatud või murdunud puude ja põõsaste oksid, palun tuua need katlamaja taha (alajaama juurde) hunnikusse. **Kirsi tänava heinamaale ja vana laululava parki EI TOHI prahti ega puuoksi viia.**

Ilusat kevadet soovides
AS Võhma ELKO

Teeme ära!

Hea linnakodanik!

Ootame Teid linna heakorra talgutele laupäeval,

**5. mail
kell 10.00**

linnaavalitsuse juurde.

Kaasa võtta hea tuju ja meestel võimalusel saag!

Võhma linnavalitsus

30. aprillil ootame linnarahvast võistkonniti kaasa lööma

Volbrimõllu teatejooksu start linnavalitsuse juurest kell 19.00.

Jooks kulgeb mööda Tallinna tänavat Kauba tänavale ja finišeerub kultuurikeskuse ees. Võistkonnas 4 liiget ning võistkonnal peab teatepulgaks kaasas olema üks lennuvahend ehk luud. Kuna tegemist on nõidusliku teatejooksuga, siis vaheetappides antakse osalejatele ka ülesandeid. Hinnatakse nii kiirust kui ka nõiduslikku välimust. Nõiad esitlevad end ja žürii annab oma hinnangu. Parimatele auhinnad.

Toimub ka palju muud nõialikku ja salapärast. Võistlejaid ootab nõiapada supiga. Kindlasti ei puudu ka **NÕIATANTS BÄNDI SAATEL.**

Pidu lõpeb kell 22.00.

Ootame võistkondi ettevõtetest, gümnaasiumist, lasteaiast ja linnarahva hulgast.

Oi aegu ammuseid...

Nagu ma viimastes linnalehe numbrites olen kirjutanud tekkis võimalus ja huvi korraldada 2013. aasta suvel Võhmas vabaõhuetendus Võhma lihakombinaadi teemadel.

Selleks, et saada ülevaadet lihakombinaadis toimunu kohta, kutsun kõiki huvilisi meenutama neid aegu reedel, 27. aprillil kell 17.00 linnavalitsuse saali. Kel on huvitavat materjali nende aegade kohta, võiksite kaasa võtta. Meiega kohtub selle eeldatava etenduse lavastaja Ain Saviuuk.

Info Aare Järvikult, aare@vohma.ee või tel 437 7508 või 528 6574.

12. mail kl 19.00

Võhma Kultuurikeskuses
J. Patrick

„Opal otsib meest“

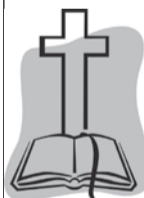
Võhma näitering Rassijad ootab teid lustakat kevadõhtut veetma.

Pilet 2 eurot

Võhma Ekraan näitab

26. aprilli õhtul kell 18.00 lühifilme:

**„Koksvere leivategu“
„Venevere Puhkeküla“**

VÕHMA KRISTLIK KOGUDUS

OLED SÜDAMEST TERETULNUD MEIE PÜHAPÄEVASTELE TEENISTUSTELE, MIS TOIMUVAD IGAL PÜHAPÄEVAL KELL 17.00 KULTUURIMAJAS.

Piiblitund toimub igal kolmapäeval kell 18.00 aadressil Koidu 9

Lasteklubi toimub 15. ja 29. aprillil ning 13. mail kell 15.00 kultuurimajas.

TÄPSEM INFO:
SIMON & HELOISE tel 436 4244

Hernehirmutiste konkursi reglement

Võhma aiandusselts korraldab hernehirmutiste konkursi, kuhu võivad töid esitada kõik Võhma piirkonna elanikud. Konkursi töid esitletakse Võhma lillapäeva hernehirmutiste näitusel, mis toimub 20. mail Võhma kultuurikeskuses. Konkurs kuulutatakse välja Võhma linnalehes.

Hernehirmutiste konkursi eesmärgiks on kaasata Võhma piirkonna inimesi ürituste korraldamisse ning propageerida aiandust.

Konkursi tingimused

- Hernehirmutiste valmistamisel võivad osaleda kõik huvilised, kas üks või mitmekesi.
- Osalejad võivad konkursile esitada piiramatut arvu töid.
- Hernehirmutis peab olema valmistatud taaskasutatavatest esemetest.
- Hernehirmutis peab olema teisaldatav aeda või põllule, ilmastikukindel ja hooldusvaba vähemalt ühe suve.

Konkursitööde esitamine

- Konkursil osalejad seavad hernehirmutised üles Võhma kultuurikeskuse ette 20. mail kella 10.00-ks, andes eelnevalt hernehirmutisele nime, mis peab olema nähtaval kohal.
- Koos tööga tuleb esitada kinnine ümbrik VAS Kanarbiku juhatajale hilisemaks autorluse tuvastamiseks.
- Konkursile esitatud tööd on võimalik müüa lillapäeva lõpus toimival oksjonil, raha jääb töö autorile.

Hindamine ja autasustamine

- Töid hindavad pealtvaatajad.
- Tööde autorid avaldatakse pärast hindamist.
- Võidutöö kuulutatakse välja 20. mail kell 15.00.

Esitada kinnises ümbrikus autorluse tuvastamiseks

Hernehirmutise nimi (töö märgusõna):

Autorid:

Nimi _____

Address _____

Telefon _____

Juhendaja _____

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!
Pangabuss peatub:

Kabala rahvamaja juures kell 10.00–11.00
Võhma linnavalitsuse juures kell 11.30–13.30
Suure-Jaani Konsumi kaupluse parklas kell 14.30–17.30

I ja II kvartalis
26. märts
9. ja 23. aprill
7. ja 21. mai
4. ja 18. juuni

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil maksed, sõlmida hoiuseid ja muud erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega
www.swedbank.ee Lisainfo pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

A. K BRIGHTBILL	Pidev	✿	Istik	Ukraina lennuk	Raadius	Õukonna pidu	Lause- liige	Noot	Ise- valitseja	✿	Mesikäpp	✿
Tema		→								↓		Kelvin
Ratsa- väelane					USA osariik Aina							Lämmas- tikuühend
Kõrg- punkt				Kenadus				Papagoi				
Parem				Küsimus Alluv				Asimovi jutt Aasialane				
... Appia			ETV saade			Peo- rietus	Mõistus Sama täht				Jood	Fenüül- amiin
Moes		↑	Noot Selek- teerib			Versus			Aasia riik Tina			
Raplamaa alevik					Üha	Eskiis Väärikus						
✿	↓	Pikim raudtee Kuuletu			Näitleja Küla Kohtla v							Oma jõul
Raskus				Heaks- arvamine					Kuulus poksija Tesla			
Küla Avinurme vallas				Aar Töötajate koondis		Sammas	Püstol Kaun- viljad			Island Litium		
Uudisleht		↑								Norra kirjanik		
Luteetsium			Ida-Viru vald	Riigikogu ase- president Sellel						Indium Noot		Jalats
Ei 92		Samm Eesruum			Ilmakaar					Pamiiri mäed	Ruumala Ridva	
Küpsis munavalge vahust ja suhkrust					Mi lial		Saare- maa järv Suurim väärtus					
									Avar Valla- valitsus			
✿		Iridium Hapnik		Noot Väävel		Nari EI 92						
Okka- taoline osa					Kont			Aar Tasaseis				

Eevi Tabur

70

Kallis jaanbilar!

Laul saadab meid ja hällist peale,
Laul jahib mõtted halvalt heale,
Laul liidab neid, kes laule teavad,
Kes laulust ikka lagu peavad.

Tervist, rõõmu ja indu soovivad ansambli
Laulurõõm juhendajale
Regina, Anita, Heldur, Helgi ja
kogu Elulõnga pere

Aastad viivad,
aastad toovad,
aastad elukanga koovad.
Mustri ise sisse trükid,
tööd ja toimetused lükid.
Elus niigi tuult ja äikest,
kangasse koo palju päikest!

Õnnitleme aprillikuu
sünnipäevalapsi!

91	01.04	MAGDA-ALINE SÄRG
	24.04	HELMİ LOTT
89	03.04	LINDA MÄGI
	12.04	ALICE MASING
86	21.04	LAINЕ KULD
82	08.04	OLGA PIMENOVA
	28.04	ANNI-MARIE SAARITS
81	03.04	ENDEL MEOKAS
80	16.04	HELJU ARUMÄE
75	10.04	JAAN TIIT
70	19.04	LINDA TIKK
65	12.04	HELMUT KIIK
	16.04	EHA KLAMP
	18.04	EINAR LUIK
	20.04	RUTT SALLA

Noortekontsert

Vaba Tahte Ülistus

30. aprillil kell 20.00 Piilistvere kirikus

Esinevad: Jana Abzalón ja Merje Kägu, Maria Gertsjak ja
Eva-Lotta Vunder, Piilistvere Noortekoor

Mälestame Marie-Helenet

PIILISTVERE
KOGUDUSE
TEATED

30. aprill, E Noortekontsert kirikus. Vaba tahte
ülistus – mälestame Marie-Helenet
1. mai, T Teeme Ära 2012 Talgud Piilistvere
rahvamaja ümbruses
6. mai, P Jumalateenistustega suures kirikus
kell 13.00 Kaetud on armulaud

Jumalateenistus Piilistvere talvekirikus
igal pühapäeval kell 13.00
Iga kuu 1. pühapäeval on kaetud armulaud

Kontakt: Hermann Kalmus 55 32 789
hermann.kalmus@eelk.ee

Kõik on kutsutud, kõik on oodatud.
Piilistvere kogudus

Ristsõna

Ristsõna vastus tumedalt ääristatud ruutudes.
Koostas Heino Laagus.

Elmises numbris ilmunud ristsõna vastuseks oli: "Naine
palus naistepäeval tuua eine voodisse". Õigeid vastuseid
laekus 30.

Loosiõnn naeratas Aare Virglale.

Õnnitleme võitjat ja ootame uusi lahendusi. Vastusekupon-
gid palume tuua linnavalitsusse sekretäri kätte (samast saab
kätte auhinna) või panna I korrusel asuvasse postkasti.

Ei kirjuta me sünnipäeva luulet pikka,
et oleksid Sa õnnelik ja rikkam.
Vaid paari sõnasse nüüd paigutame soovi,
mis annaks uude aastakäiku tugevama tooni.

Las tuhiseb Su loomelend,
seejuures ära unusta ka end.
Ah Sa MAIT,
nelikümmend viis ja mis siis?
Ja lõpuks ilma naljata,
ei ilma Sinuta me saa.

Tugev käepigistus ja siirad
õnnesoovid kõigilt Sinu talendi
austajatelt nii siin- kui sealpool
linnapiiri: lauljatelt ja tantsijatelt,
pilli-, pulli- ja naljameestelt.

OÜ Kõo Agro ostab põllu- ja metsamaad.
Tel. 509 2241; 5345 9512

Toimetus vabandab

Võhma Linnalehes nr 166 (märts 2012) mälestamistes oli
viga lahkunud sünnidaatumis. Õige on:
Mare Siinor 10.06.1937 – 24.02.2012
Toimetaja vabandab eksituse pärast.

Võhma Linnaleht nr. 167

VASTUS:

NIMI ja ADDRESS:

Võhma Linnaleht
Tiraaž 950

Võhma Linnalehte esindab:
Angela Härm tel. 437 7228

Aadress:
Tallinna 15
70603 Võhma

Küljendus ja trükk:
Vali Press OÜ
Põltsamaa, tel. 776 8877